

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

АНСАМБЛЬ

Програма
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Спеціалізація
“Народне пісенне мистецтво (академічний спів)”

Київ 2007

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

АНСАМБЛЬ

Програма
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Спеціалізація
“Народне пісенне мистецтво (академічний спів)”

Київ 2007

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

АНСАМБЛЬ

Програма

для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 20 с.

Укладач	Л. М. Якимчук – викладач-методист КВНЗ “Київське обласне училище культури і мистецтв”
Рецензенти:	В. О. Баранова – доцент кафедри музикології Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв І. О. Зубенко – завідувач денним відділенням Київського державного вищого музичного училища ім. Р. М. Глієра
Редактор	М. В. Наюк
Відповідальний за випуск	Т. Ф. Стронько

Навчальне видання

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк ризографічний
Ум. друк. арк. 1,16. Наклад 100 прим.

ПП “НОВА КНИГА”

21029, м. Вінниця, вул. Квятека, 20;

Тел./факс: (0432) 52-34-82, 52-34-81

E-mail: zbut@novaknyha.com.ua

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 2646 від 11.10.2006 р.

© Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма з дисципліни “Ансамбль” розрахована на студентів вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації училищ культури і мистецтв на основі базової і повної загальної середньої освіти.

Ця програма укладена з урахуванням вимог державного стандарту нормативного предмета “Ансамбль”, розробленого викладачем Ніжинського училища культури Н. Я. Литовченко.

Робоча програма враховує принцип комплексного вивчення студентами предметів, який передбачає оволодіння ними поряд з дисципліною “Ансамбль” низки інших спеціальних дисциплін: постановки голосу, хорового класу, хорознавства, сольфеджіо, теорії музики.

Основною формою проведення занять є практичні заняття з викладачем, але для творчого осмислення положень курсу дисципліни “Ансамбль” студенти обов’язково самостійно готуються до занять.

До робочої програми додається перелік понять і основних умінь, знання яких обов’язкове для кожного студента, рекомендований репертуар для різних видів ансамблю (дуетів, тріо, квартетів), а також список літератури з курсу дисципліни “Ансамбль”.

Критерієм оцінки знань, умінь і навичок студентів є не тільки обсяг матеріалу, а й уміння його аналізувати, узагальнювати, творчо використовувати як на заняттях, так і в самостійній роботі.

Робоча програма розрахована на 36 педагогічних годин для студентів, що навчаються на основі повної середньої освіти і 72 години на основі базової загальної середньої освіти. В ній подано орієнтовний тематичний план на семестр, протягом якого згідно навчального плану вивчається дисципліна “Ансамбль”. Робоча програма пропонує також тематику самостійної роботи студентів з розподілом годин на вивчення окремих тем.

Зміст робочої програми обговорено і схвалено на засіданні циклової комісії народного пісенного мистецтва Київського обласного училища культури і мистецтв.

ОРІЄНТОВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Курс.семестр	Всього годин	Практич.	Само-стійна	Екзамен
III к. 6 сем. – на основі повної загальної середньої освіти	54/1	36 год.	18 год.	6 сем.
IV к. 8 сем. – на основі базової загальної середньої освіти	108/1	72 год.	36 год.	8 сем.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Головними цілями вивчення дисципліни “Ансамбль” є оволодіння єдиною манерою звукоутворення; тембрального злиття голосів співаків ансамблю; вирівнювання та згладження регістрів у вокальних партіях; досягнення мелодичного та гармонічного строю; динамічної рівноваги голосів; ритмічного ансамблю; образно-художнього виконання твору.

Основою методики виховання співаків ансамблю є система вокально-ладових вправ, яка дозволяє розвинути навички комплексної роботи найважливіших елементів голосоутворення: дихання, голосових зв'язок, грудних і головних резонаторів, артикуляційного апарату; розвинути музичний слух, навчити чути загальне звучання ансамблю. Вокально-технічні вправи мають на меті вироблення єдиної манери у співаків ансамблю, відтворення голосних в різних комбінаціях і сполученнях з приголосними, єдиної манери виконання вокальних штрихів *legato, non legato, staccato*, розвиток ладового і метро-ритмічного відчуття.

Екзаменаційні вимоги

На екзамені студент повинен:

1. За вибором членів комісії виразно і точно проінтонувати вокальні партії 3–4 творів з репертуару ансамблю, опрацьованого протягом періоду навчання.

2. За вибором комісії у складі ансамблю проспівати 2–3 твори, виявити вміння і навички тембрального злиття з партнерами, досягти динамічної рівноваги, виразного виконання.

3. Представити нотний матеріал опрацьованого протягом періоду навчання репертуару ансамблю.

4. За вибором комісії зробити усний виконавський аналіз твору з опрацьованого протягом року репертуару ансамблю.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

5 (відмінно)	Бездоганне знання вокальних партій репертуару ансамблю, точне інтонаційне їх відтворення, виразне художнє виконання; наявність повного нотного забезпечення репертуару; виконання детальної розробки виконавського аналізу твору з репертуару ансамблю, запропонованого комісією.
4 (добре)	Знання вокальних партій репертуару ансамблю з окремими інтонаційними та ритмічними погіршеннями; наявність більшої частини нотного матеріалу репертуару ансамблю; стисла розробка виконавського аналізу твору з репертуару ансамблю, запропонованого комісією.
3 (задовільно)	Часткове знання вокальних партій репертуару ансамблю, інтонаційні та ритмічні погіршення у вокальних партіях ансамблю; часткове забезпечення нотним матеріалом репертуару ансамблю; поверхневий виконавський план запропонованого комісією твору.
2 (незадовільно)	Невміння відтворити більшу частину вокальних партій репертуару ансамблю, неточна інтонація, невірна вокальна співоча позиція, слабка координація між голосом і слухом; відсутність більшої частини нотного матеріалу репертуару ансамблю; безпорадність у розробці виконавського плану твору, запропонованого комісією.

ЗМІСТ ТЕМ ПРОГРАМ

Тема 1. Роль дихання у процесі звукоутворення.

Вироблення єдиного типу дихання. Косто-абромінальне (нижньо-реберне діафрагматичне) дихання. Вплив дихання на чистоту, силу, тембр, витривалість голосу, дихання на початку твору і між фразами. Характер дихання у виконанні вокальних штрихів *legato*, *non legato*, *staccato*.

Тема 2. Звукоутворення. Співацька позиція.

Резонатори. М'яке і тверде піднебіння. Комплексна робота найважливіших елементів звукоутворення: дихання, голосових зв'язок, резонаторів, артикуляційного апарату.

Тема 3. Вироблення єдиної манери співу в ансамблі.

Формування голосних. Систематизація голосних і приголосних. Вокалізація голосних у сполученні з приголосними. Тембральне забарвлення звуку, виховання єдиної співочої позиції.

Тема 4. Виховання навичок унісонного ансамблю.

Вирівнювання тембрів співочих голосів. Досягнення зв'язного кантиленного співу. Вокалізація вправ на різні голосні у поєднанні з приголосними. Розспівування голосних з метою вироблення єдиної манери співу.

Тема 5. Опанування навичками гармонічного ансамблю.

Гармонічний ансамбль як співвідношення усіх елементів хорової звучності і узгодженість їх звучання між собою. Узгодженість усіх елементів співочого процесу і строю, ритму, динаміки, темпу, дирекції, єдиної манери звукоутворення. Залежність ансамблю від фактури і режисури.

Тема 6. Робота над строем. Мелодичний стрій.

Особливості строю в мажорі і мінорі. Інтонування інтервалів по горизонталі. Інтонування тетракордів, тризвуків та септакордів по горизонталі. Вироблення у співаків ансамблю точного інтонування на основі ладового і тонального настроювання. Орієнтація співаків на

“загострене” інтонування ввідних тонів та альтерованих ступенів. Виховання ладового тяжіння.

Тема 7. Робота над строем. Гармонічний стрій.

Інтонування інтервалів і акордів по вертикалі. Визначна роль ладового відчуття у роботі над строем. Значення слухового контролю гармонічних сполучень у формуванні вертикального строю. Спів гармонічних послідовностей.

Тема 8. Атака звуку тверда і м'яка.

Роль м'якого та твердого піднебіння. Характер звуковедення *legato*, *non legato*, *staccato* і пов'язаний з цим характер атаки звуку. Роль цілеспрямованого резонансового пункту у відтворенні певної атаки звуку.

Тема 9. Робота над розвитком діапазону і технічної рухливості голосів.

Згладжування регістрів у переході від нижнього регістру до середнього і до верхнього регістру. Згладжування ламаності звучання голосу на так званих перехідних нотах з середнього до верхнього регістру. Формування високої співацької позиції у нижньому та верхньому регістрах. Звуко-ритмічні вправи для розвитку технічної рухливості голосів співаків ансамблю *staccato* і *legato*, починаючи з повільного темпу, поступово прискорюючи по звуках діатонічної або хроматичної гами, тетракорду, тризвуку і т.д., змінюючи ритм: вісімками, шістнадцятими, тріолями, іншими комбінаціями.

Тема 10. Виконання вокальних штрихів у ансамблі.

Зв'язний кантилений спів як важливий вокально-технічний і художньо-виразний елемент ансамблевого співу. Метод вокалізації у вихованні єдиної вокальної позиції при утворенні рівного кантиленного, злитного звучання. Виховання навичок виконання вокальних штрихів *legato* і *staccato*. Ритмічний ансамбль у виконанні вокальних штрихів. Відчуття твердого і м'якого піднебіння.

Тема 11. Робота над дикцією в ансамблі.

Систематизація голосних та приголосних. Рухливість артикуляцій-

ного апарату. Свідома чітка вимова літературного тексту. Асиміляція (заміна) приголосних, злиття двох приголосних, в яких випадає один з них під час вокалізації. Вірний вокальний перенос приголосного попереднього складу до наступного складу слова.

Тема 12. Виховання ритмічних навичок у ритмічному ансамблі.

Ритмічна пульсація співу: виховання відчуття дрібних тривалостей (восьмих, шістнадцятих). Свідоме відтворення голосом руху восьмих у порівнянні з чвертями, шістнадцятих – з восьмими. Спів секвенцій: унісонних, двоголосних, триголосних у помірному темпі з поступовими його змінами, зі зміною ритмічного малюнку – спів вісімками, шістнадцятими, з використанням пунктирного ритму. Поєднання ритмічних навичок з характером звуковедення, динамічною виразністю виконання. Підкреслення слабких долей у синкопованих ритмах. Чергування співу вісімок і тріолей.

Тема 13. Вокально-темброва злагодженість в ансамблі та їх динамічна рівновага.

Формування тембру голосу на основі повноцінного функціонування голосового апарату. Виховання невимушеного, вільного звукоутворення. Виявлення загальних тембрових і звуковисотних якостей голосів (першого і другого сопрано, альтів, чоловічих голосів). Динамічна рівновага у відтворенні нюансів *p*, *mf*, *f*. Співставлення контрастних динамічних відтінків. Фразуєчі акценти. Виховання навичок ансамблю у виконанні *sub. p* і *sub. f*.

Тема 14. Виховання ансамблю поліфонічної фактури.

Підкреслення, виділення окремих голосів, їх співставлення. Виховання самостійності вокальних партій в поліфонічних фрагментах, динамічна їх рівновага. Інтонаційний та ритмічний ансамбль в поліфонічних творах. Підголоскова та імітаційна поліфонія: протяжний рух підголосків, самостійне ведення кожної партії, канон. Виділення в різних голосах імітації теми з одночасним динамічним пом'якшенням в іншому голосі.

Тема 15. Робота над комплексом навичок ансамблевого виконання засобами музичної виразності. Аналіз жанру, стилю та художнього змісту твору. Визначення способів звуковедення та співвідношень темпу, динаміки, тембрових барв. Фразування як логічний динамічний розвиток мучної фрази. Цезура як засіб виразності. Художнє трактування твору і вокальна культура. Емоційне розкриття художнього образу.

ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

IV	Завдання для самостійної роботи студентів	Кількість годин	
		на основі базової сер. освіти	на базі повної заг. сер. осв.
Тема 1	Підготовка нотного матеріалу репертуару ансамблю. <i>Мати віддрукований нотний матеріал репертуару, що опрацьовується на заняттях з дисципліни "Ансамбль"</i>	1 год.	3 год.
Тема 2	Вивчення вокально-технічних вправ для розспівування. Розвиток слухових навичок, музичної пам'яті. Вокально-технічні вправи як спосіб вироблення навичок чистого інтонування, оволодіння співацьким диханням, рівної, єдиної манери формування голосів, змінення і поступового розширення діапазону. <i>Вивчаючи вокально-технічні вправи, що опрацьовуються на заняттях, врахувати вимоги культури співу (дихання, звукоутворення).</i>	2 год.	4 год.

Тема 3	Вивчення вокальних партій ансамблевого репертуару. Вироблення навичок точного інтонування ансамблевих партій. <i>Рівна, єдина манера звукоутворення в сполученні з вірним співацьким диханням у виконанні ансамблевих партій. Досягнення рівного художньо-виразного виконання музичної фрази. Визначення фразування, цезур. Емоційно-виразна подача словесного тексту.</i>	5 год.	7 год.
Тема 4	Підбір голосів. Комплектування ансамблів. Визначення типу співацького голосу, його тембрального забарвлення, обсяг діапазону. <i>Комплектування ансамблів (дуетів, тріо, квартетів) за типами співацьких голосів, тембровими ознаками. Якісний склад ансамблів: однорідні (жіночі, чоловічі); мішані (дуети, тріо, квартети).</i>	2 год.	3 год.
Тема 5	Аналіз причин нестійкого інтонування та методи їх подолання. <i>Зв'язок інтонування з роботою над диханням, дикцією, виробленням високої співацької позиції, відчуттям ладової основи твору як метод подолання причин нестійкого інтонування. Причини нестійкого інтонування: інертність слуху, в'ялість дихальної опори; низька вокальна позиція, в'ялість артикуляції співочих голосів, слабка координація між слухом і голосом.</i>	2 год.	5 год.

Тема 6	Підбір вокально-технічних вправ для розспівування. <i>Завдання початкових вправ: сприяти виробленню стійкого співацького дихання, допомагати розв'язувати численні вокально-технічні завдання, зокрема такі, як одночасний вступ співаків ансамблю (атака звуку), формування голосних у поєднанні з приголосними, спів з різним характером голосоведення (legato, non legato, staccato), зіставлення нюансів, вироблення чіткої дикції та розширення діапазону.</i>	2 год.	4 год.
Тема 7	Визначення проблемних моментів з боку строю та ансамблю. <i>Інтонування ввідних ступенів мажору і мінору, альтерованих ступенів, пов'язаних зі зміною тональності; збереження високої співацької позиції в стрибках на широкі інтервали вниз і вгору, дотримання резонансного тону в остинатних фрагментах; ладове відчуття, інтонування акордів по вертикалі. Проблеми дикції: асиміляція(заміна) при збігу певних приголосних, перенос приголосних попереднього складу на наступний.</i>	2 год.	5 год.
Тема 8	Виконавська культура у вивчених творах. <i>Художній образ та спосіб його відтворення вокально-технічними та засобами музичної виразності; музичне фразування та його зв'язок з фразуванням текстовим; характер звуковедення в залежності від характеру твору. Нюанси як засіб художньо-виразного виконання. Значення темпу і ритму в художньо-виразному виконанні.</i>	2 год.	5 год.

ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗKOBИХ ЗНАHЬ ТА УМІHЬ

Студент повинен знати:

1. Будову голосового апарату.
2. Основи співацького дихання.
3. Основні принципи звуковидобування.
4. Значення і практичне застосування резонаторів у процесі звукоутворення.
5. Типи співочих голосів, їх діапазони.
6. Вокальні партії творів репертуару ансамблю.
7. Умови комплектування співаків ансамблю за кількісним і якісним складом співаків.
8. Термінологію, що визначає темпи, динаміку, характер звуковедення.

Студент повинен вміти:

1. Володіти прийомами співацького дихання
2. Свідомо володіти резонаторами.
3. Володіти навичками ансамблевого співу, що передбачає вироблення єдиної манери співу, тембрового злиття голосів, рівного звучання у всіх регістрах, динамічну рівновагу вокальних партій ансамблю.
4. Володіти навичками співу *a cappella*, який сприяє вихованню навичок чистого інтонування, гармонічного слуху.
5. Інтонційно точно і виразно інтонувати вокальні партії творів репертуару ансамблю.
6. Володіти навичками співу з листа, як фактору, що виховує зорове сприйняття і сприйняття внутрішнім слухом нотного матеріалу.
7. Володіти навичками виконання вокальних штрихів *legato, non legato, staccato*.
8. Визначити проблемні моменти відносно строю, ансамблю, дикції, динамічної рівноваги голосів.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ РЕПЕРТУАР

Жіночі дуети

1. В. Моцарт. "Цветы" // В. Попов, А. Бандина. Школа хорового пения. – М., 1973.
2. Обр. Г. Майбороди. "Скажи, сердце, правду" // Українські народні пісні з репертуару М. Бойко. – К., 1982.
3. Обр. М. Леонтовича. "Закувала зозуленька" // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.
4. Обр. К. Стеценка, сл. Т. Шевченка. "Тополя". // М. Болгарський, Т. Сагайдак. Хоровий клас і практика роботи з хором. – К., 1987.
5. К. Вебер. "Вечерняя песня" // А. Бондина, В. Попов. Школа хорового пения. – М., 1973.
6. Обр. І. Мартона. "Ой болит ня головонька" // Українські народні пісні з репертуару М. Бойко. – К., 1982.
7. Л. Бетховен. "Гремят барабаны" // Е. Красотина, Т. Рюмина, Ю. Левит. Хрестоматія по дирижуванню хором. I вып. – К., 1968.
8. А. Гречанинов. "Призыв весны" // А. Бондина, В. Попов. Школа хорового пения. – М., 1973.
9. А. Гречанинов, сл. Н. Некрасова. "Урожай" // И. Полтавцев, М. Светозарова. Курс чтения хоровых партитур, ч. II. – М., 1963.
10. Ф. Мендельсон. "Воскресный день" // А. Болгарский, Т. Сагайдак. Хоровий клас і практика роботи з хором. – К., 1987.
11. Р. Глієр. "Вечер" // М. Крас, А. Петровський. Хрестоматія з хорового диригування. – К., 1973.
12. Обр. М. Колесси. "Попід гай зелененький" // Українські народні пісні з репертуару М. Бойко. – К., 1982.

Чоловічі дуети

1. М. Гайворонський, сл. Р. Купчинського. "За рідний край" // Гей, січ іде: Збірка пісень січових стрільців. – Луцьк, 1992.
2. Л. Бетховен "Походная песня" // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. Хрестоматія по дирижуванню хором, вып. I. – М., 1968.
3. Укр. нар. пісня "Місяць на небі" // Місяць на небі. Збірник. – К., 1954.

4. В. Барвінський, сл. Л. Українки. “Я заснув” // Вокальні твори на вірші Лесі Українки. – К., 1991.

5. А. Баландюк, сл. Р. Купчинського. “Ой зацвіла черемха” // Гей, січ іде: Збірка пісень січових стрільців.

6. Чешская нар. песня, обр. М. Красеева. “Пусть настроят скрипки” // Сборник песен. – М., 1956.

7. В. Калининков. “Жавороночек” // Сборник песен. – М., 1956.

8. Обр. В. Войта. “Взяв би я бандуру” // Українські народні пісні для голосу в супроводі бандури. – К., 1993.

9. Укр. нар. пісня “По садочку ходжу” // Співає український народний хор ім. Г. Верьовки. – К., 1971.

10. П. Чайковский. “Ну-ка, светик-Машенька” // Сборник песен. – М., 1956.

Жіночі тріо

1. О. Білаш, сл. М. Ткача. “Лілея” // О. Білаш. Чумацький шлях: Збірка творів для вокальних ансамблів. – К., 1972

2. М. Скорик, сл. Б. Стельмаха. “Світлице” // Українські популярні романси. – Львів, 2002

3. Обр. Л. Якимчук. “На вулиці скрипка грає” // Червона калина: Репертуарний збірник. – К., 1998.

4. О. Білаш, сл. М. Ткача. “Подай, вітре” // О. Білаш: Репертуарний збірник. – К., 1972.

5. С. Танеев, сл. М. Лермонтова. “Сосна” // И. Полтавцев, М. Светозарова. Курс чтения хоровых партитур, ч. 1. – М., 1962.

6. О. Білаш, сл. Д. Павличка. “Лелеченьки” // Ой ти, місяцю: Репертуарна збірка для вокальних ансамблів. – Тернопіль, 2004.

7. О. Білаш, сл. М. Ткача. “Білі лебеді” // Ой ти, місяцю: Репертуарна збірка для вокальних ансамблів. – Тернопіль, 2004.

8. Обр. Л. Якимчук. “Дала мене моя мати заміж” // Червона калина: Репертуарна збірка. – К., 1998.

9. О. Білаш, сл. І. Хоменка. “Квітка” // О. Білаш. Чумацький шлях: Репертуарна збірка. – К., 1972.

10. Слова і музика Р. Савицького. “Червоні маки” // Українські популярні пісні-романси. – Львів, 2002.

11. Б. Фільц, сл. І. Франка. “Червона калина” // Земле моя: Репертуарна збірка. – К., 1998.

12. Обр. Л. Якимчук. “Сама собі дівчина дивувалася” // Червона калина: Репертуарна збірка. – І., 1998.

13. Э. Григ. “С добрым утром” // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. Хрестоматия по дирижированию хором, вып. I. – М., 1968.

Чоловічі тріо

1. О. Білаш, сл. Д. Павличка. “Впали роси на покоси” // Ой ти, місяцю: Репертуарна збірка для вокальних ансамблів. – Тернопіль, 2004.

2. Обр. М. Леонтовича. “Гей, лум, браття, всі до зброї” // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.

3. Обр. М. Леонтовича. “Гаю, гаю, зелен розмаю” // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.

4. Обр. М. Леонтовича. “За добраніч, усім на ніч” – М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978

5. Обр. М. Леонтовича “Ої на горі виноград” – М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.

6. Обр. А. Александрова. “Ой при лужку” // И. Полтавцев, М. Светозарова. Курс чтения хоровых партитур, ч. I. – М., 1962.

7. І. Поклад, сл. М. Ткача. “Моя Україна” // Ой ти, місяцю: Репертуарна збірка для вокальних ансамблів. – Тернопіль, 2004.

8. В. Заремба, сл. Т. Шевченка. “Така її доля” // Ой ти, місяцю: Репертуарна збірка для вокальних ансамблів.

9. Сл. А. Кольцова, обр. М. Ацева. “Соловьём залётным” // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. Хрестоматия по дирижированию хором, вып. I. – М., 1968.

10. Укр. нар. пісня “Що в Івана удрі в’ються” // Репертуарна збірка народних пісень. – Чернігів, 1997.

11. Укр. нар. пісня “Та пішов ти в ліс по дрова” // Репертуарна збірка народних пісень. – Чернігів, 1997.

Жіночі квартети

1. П. Чесноков. “Распустилась чобѣмуха” // П. Чесноков. Хоры. – М., 1985.

2. П. Чесноков, сл. Г. Гейне. "Лотос" // П. Чесноков. Хоры. – М., 1985
3. І. Майчик, сл. В. Лучука. "Пожовтіли клени" // Чумацький шлях: Репертуарна збірка. – К. 1972
4. Обр. М. Леонтовича. "Черчик" // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.
5. Обр. М. Леонтовича. "Нарвала квіточок" // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.
6. Обр. М. Леонтовича. "Ой, у полі та туман – димно" // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.
7. П. Чесноков, сл. А. Федорова. "Солнце, солнце встает" // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. Хрестоматія по дирижуванню хором. – М., 1968.
8. А. Новиков. "Ясный месяц" // И. Полтавцев, М. Светозорова. Хрестоматія по чтению хоровых партитур. – М., 1962.
9. А. Гречанинов, сл. Б. Баратынского. "Осень" // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. Хрестоматія по дирижуванню хором. – М., 1968.
10. З. Кодай. "Вечерняя песня" // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. Хрестоматія по дирижуванню хором. – М., 1968.
11. Ц. Кюи. "Гроза" // Н. Шелков. Хрестоматія по чтению хоровых партитур. – Л., 1963.
12. Обр. К. Домінчена. "Марина" // Ой ти, місяцю: Співає вокальний ансамбль. – Тернопіль, 2004.

Чоловічі квартети

1. Обр. М. Гринишина. "Ой у полі три криниченьки" // Райдуга: Співає чоловічий хор. – К., 1977.
2. Л. Шпор. "Песня о песне" // Н. Шелков. Хрестоматія по чтению хоровых партитур. – Л., 1963.
3. І. Поклад, сл. М. Ткача. "Моя Україна" // Співає квартет "Легінь". – К., 1991.
4. М. Магомаєв, сл. Р. Рождественского. "Торжественная песня" // Співає квартет "Легінь". – К., 1991.
5. А. Кос-Анатольський, сл. А. Ярошенка. "Краю мій" // Співає

квартет "Легінь". – К., 1991.

6. Обр. А. Прохуця, сл. Я. Яроша. "Негарна жінка" // Співає квартет "Легінь". – К., 1991.

7. Словацька нар. пісня, обр. В. Новака. "Гусары" // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. Хрестоматія по дирижуванню хором, вып. І. – М., 1968.

8. Ф. Мендельсон. "На юге" // Н. Шелков. Хрестоматія по чтению хоровых партитур. – М., 1963.

Мішані ансамблі

1. Обр. М. Лисенка "Пливе човен" // А. Болгарський, Г. Сагайдак. Хоровий клас та практика роботи з хором. – К., 1987.
2. М. Глінка, сл. Н. Забіли. "Гуде вітер вельми в полі" // Пеніє в школі, вып. III. – М., 1964
3. В. Моцарт. "Песня дружбы" // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. Хрестоматія по дирижуванню, вып. III. – М., 1972.
4. Словацька нар. пісня, обр. В. Несдли. "Спи, моя милая" // Пеніє в школі. – М., 1964
5. Латиська нар. пісня, обр. А. Юр'яна. "Вей, ветерок" // Пеніє в школі. – М., 1964.
6. К. Вебер. "Песня охотника" // Пеніє в школі. – М., 1964.
7. Обр. М. Леонтовича. "Вишні-черешні" // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.
8. Обр. М. Леонтовича. "Не ходила на вулицю" // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.
9. Обр. М. Леонтовича. "Чогось милий затужив" // М. Леонтович. Хорові твори. – К., 1978.
10. Р. Шуман, сл. Ф. Рюккерта. "Доброй ночи" // Е. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. Хрестоматія по дирижуванню хором. – М., 1968.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Володченко Ж.* Основи хорознавства. – Ніжин, 1999.
2. *Знаменская О.* Культура мови і співу. – К., 1959.
3. *Коломієць О.* Хорознавство. – К., 2001.
4. *Микиша М.* Практичні основи вокального мистецтва. – К., 1971.
5. *Падалко Л.* Виховання ансамблю в хорі. – К., 1969.
6. *Пігров К.* Керування хором. – М., 1964.
7. *Барсов Ю.* Вокально-исполнительское и педагогические принципы М. И. Глинки. – Л., 1968.
8. *Гарбузов Н.* Зонная природа звуковысотного слуха. – М., 1988.
9. *Лащенко А.* Хоровое интонирование. Хоровая культура: аспекты изучения и развития. – К., 1989.
10. *Лукашин В.* Мой метод работы с певцами. – Л., 1972.
11. *Люш Д.* Развитие и сохранение певческого голоса. – К., 1988.
12. *Морозов В.* Вокальный слух и голос. – М.-Л., 1965.
13. *Огородников Д.* Воспитание певца в самостоятельном ансамбле. – К., 1980.
14. *Соколов В.* Работа с хором. – М., 1983.
15. *Шамина Л.* Работа с самостоятельным хоровым коллективом. – М., 1983.

Для нотаток

Для нотаток

